

Instrukcja dla Rodzica: Kwestionariusz Sensomotoryczny

Szanowny Rodzicu,

przekazuję w Twoje ręce kwestionariusz dotyczący rozwoju i funkcjonowania Twojego dziecka. Jest on kluczowym elementem naszej diagnozy procesów integracji sensorycznej (SI).

Dlaczego to ważne? Jako rodzic znasz swoje dziecko najlepiej. Widzisz je w sytuacjach codziennych, których ja nie jestem w stanie zaobserwować w gabinecie. Twoje odpowiedzi pomogą mi zrozumieć, jak system nerwowy Twojego dziecka odbiera i przetwarza bodźce z otoczenia (dotyk, dźwięk, ruch).

Kilka wskazówek przed wypełnieniem:

- **Spokój i czas:** Wypełnij kwestionariusz w wolnej chwili, najlepiej przy herbacie, gdy dziecko już śpi. Potrzebujesz na to około 20–30 minut.
- **Nie ma złych odpowiedzi:** To nie jest test inteligencji ani ocena Twoich metod wychowawczych. Każda szczerą odpowiedź to dla mnie cenna wskazówka, jak pomóc Twojemu dziecku.
- **Ostatnie 6 miesięcy:** Staraj się oceniać zachowania, które występują obecnie lub pojawiały się regularnie w ostatnim półroczu.
- **Wątpliwości:** Jeśli któreś pytanie jest niejasne lub nie wiesz, co zaznaczyć – postaw przy nim znak zapytania. Omówimy je wspólnie na naszym kolejnym spotkaniu.
- **Dodatkowe uwagi:** Jeśli czujesz, że jakieś ważne zachowanie dziecka nie zostało ujęte w pytaniach, dopisz je na marginesie lub na końcu kartki.

Termin zwrotu: Uprzejmie proszę o przyniesienie wypełnionego kwestionariusza na nasze kolejne spotkanie w dniu lub przesłanie skanu/zdjęcia na adres e-mail:

Dziękuję za Twój czas i zaangażowanie w proces diagnostyczny!

Z wyrazami szacunku,

Agnieszka Czajewicz

Strefa Umiejętności i Rozwoju

KWESTIONARIUSZ ROZWOJU SENSOMOTORYCZNEGO

(OPRACOWANIE M.KARGA na podstawie T.W.Linder, P.Wilbarger, L.A.Balzer-Martin, E.Morgan)

IMIĘ I NAZWISKO:			DATA BADANIA:	
ZMYSŁY	PYTANIA – CZY DZIECKO:	TAK	NIE	UWAGI
DOTYK	SŁABA MODULACJA/ OBRONNOŚĆ DOTYKOWA:			
	1. nie lubi być dotykane/ przytulane i reaguje na dotyk jakby był bolesny lub nieprzyjemny			
	2. jest rozdrażnione, gdy trzymane na rękach			
	3. nie lubi dotykać nowych i różnych faktur*			
	4. unika używania rąk			
	5. nie lubi zabaw w piasku, malowania dłońmi			
	6. nie lubi lekkiego dotyku, a toleruje stanowczy			
	7. woli dotykać niż być dotykane			
	8. nie lubi być rozebrane			
	9. woli kąpać się w wannie niż pod prysznicem			
	10. reaguje nadmiernie, gdy zostanie dotknięte niespodziewanie*			
	11. chodzi na palcach*			
	12. nie lubi chodzić boso			
	13. pociera dotknięte miejsce			
	14. wypluwa jedzenie/ odmawia jedzenia pewnych pokarmów			
	15. nie lubi: mycia twarzy, czesania, obcinania włosów, mycia zębów, obcinania paznokci, kąpieli, mycia głowy (zaznaczyć właściwe)			
	16. reaguje zbyt mocno/ wyraźnie na bodźce bólowe			
	17. unika zabaw z plasteliną, masa solną, farbami			
18. uwielbia powyższe zabawy				

19. nie lubi być dotykane, zwłaszcza, gdy ktoś podchodzi z tyłu i np. dotyka jego ramienia			
20. zachowuje się agresywnie w stosunku do innych, często popycha i szturcha inne dzieci			
21. jest nadmiernie wrażliwe na dotyk			
22. izoluje się od dzieci			
23. reaguje negatywnie na dotyk nowych ubrań			
24. preferuje ubrania z określonych materiałów			
SŁABA DYSKRYMINACJA LUB NIEDOSTATECZNA WRAŻLIWOŚĆ NA BODZIEC DOTYKOWY:			
	TAK	NIE	
25. lubi dotyk			
26. domaga się, by je dotykać, lubi gwałtowne zabawy			
27. domaga się, by je rozebrać			
28. nie reaguje na bodziec dotykowy			
29. nie reaguje na ból fizyczny (np. podczas zastrzyku, przy uderzeniu o meble itp.)			
30. często wydaje się nie zauważać, że się uderzyło			
31. bardzo często wkłada ręce i przedmioty do buzi*			
32. siada na dłoniach/ stopach			
33. preferuje twarde i ciężkie przedmioty			
34. nadmiernie lubi wibracje (ręczne wibracje)			

*oznacza zachowania często obserwowane u dzieci niewidomych

KWESTIONARIUSZ ROZWOJU SENSOMOTORYCZNEGO

ZMYSŁY	CZY DZIECKO:	TAK	NIE	UWAGI
DOTYK c.d.	ZACHOWANIA AUTOSTYMULUJĄCE/ AUTOAGRESYWNE:			
	35. pcha/ pociera ciałem o przedmioty, podłogę, ludzi			
	36. drapie się			
	37. szczypie się			
	38. uderza głową			
	39. ciągnie się za włosy			
	40. gryzie się w rękę/ nadgarstek/ przedramię			
PRZED- SIONEK	1. reakcja zadowolenia na ruch			
	2. nieprawidłowe napięcie mięśniowe, przy braku problemów neurologicznych: potrzebuje pomocy przy zmianach pozycji, opiera głowę lub całe ciało w siadzie lub staniu, „zawiesza się” na meblach			
	3. ma spowolnione lub brak reakcji obronnych			
	4. jest statyczne*			
	5. unika rotacji tułowia*			
	6. łatwo traci równowagę, unika zabaw wymagających równowagi*			
	7. ma trudności z wchodzeniem na i schodzeniem ze schodów			
	8. jest niezdarne, często wpada na przedmioty i/ lub spada*			
	9. długo uczyło się jazdy na rowerze			
	10. używa głównie jednej ręki w aktywnościach wymagających współpracy obydwu rąk			
	11. unika przekraczania linii środkowej ciała			
	NIEPEWNOŚĆ GRAWITACYJNA/ NIETOLERANCJA RUCHU:	TAK	NIE	
	12. reaguje negatywnie/ nadmiernie przy zabawach w powietrzu, zmianach pozycji			
13. boi się, unika zabaw takich jak: bujanie się, kręcenie na karuzeli, podskakiwanie				

14. protestuje przy ruchach do tyłu, nawet z zabezpieczoną głową i tułowiem			
15. okazuje strach posadzone na piłce rehabilitacyjnej			
16. boi się odrywać stopy od podłoża			
NIEDOSTATECZNA WRAŻLIWOŚĆ NA RUCH:	TAK	NIE	
17. lubi intensywne zabawy, wirowanie, obroty dookoła osi; wydaje się być mniej wrażliwe na szybki ruch, także obrotowy			
18. często buja się na krześle albo lubi przyjmować pozycję „do góry nogami”			
19. często podpira głowę ręką przy czytaniu lub pisaniu			
20. gwałtownie odchyła tułów w przestrzeni			
21. nie zauważa, że jest poruszane			
ZACHOWANIA AUTOSTYMULUJĄCE:			
22. buja się			
23. kiwa się			
24. macha/ trzepie palcami blisko oczu			
25. przebiera nogami			

KWESTIONARIUSZ ROZWOJU SENSOMOTORYCZNEGO

ZMYSŁY	CZY DZIECKO:	TAK	NIE	UWAGI
KOORDYNACJA	1. ma trudności z zabawami manualnymi (cięcie nożyczkami, rysowanie, itp.) lub pisaniem			
	2. wydaje się niezdarne, często upada, potyka się			
	3. ma trudności z nauczeniem się nowych czynności ruchowych (unikanie ich)			
	4. bardzo długo posługiwało się naprzemiennie prawą i lewą ręką lub nadal nie ma preferencji ręki			
	5. trzeba mu przypominać o przytrzymywaniu kartki podczas pisania			
	6. długo uczyło się wiązać sznurowadła			
	7. je niechlujnie			

	8. ma trudności z użyciem ołówka/ długopisu				
	9. ma problemy z ubieraniem i/ lub zapinaniem guzików				
		TAK	NIE		
PROPRIOCEPCJA	1. nieprawidłowe napięcie mięśniowe przy braku problemów neurologicznych – szybko się męczy,				
	2. niezdarne ruchy				
	3. niezdarne ruchy przy wchodzeniu i schodzeniu ze schodów				
	4. trzyma przedmioty w ręku zamiast manipulować nimi				
	5. dotyka/ trzyma przedmioty lekkim chwytem				
	6. sprawia wrażenie 'wiotkiego', 'przelewającego się przez ręce', gdy biorą je Państwo na kolana lub przytulają				
	7. nie potrafi przystosować ciała do zmian pozycji				
	ZACHOWANIA AUTOSTYMULUJĄCE/ AUTOAGRESYWNE:				
	8. nadmiernie gryzie i żuje przedmioty				
	9. w nadmiernym stopniu: macha rękami, klaszcze, podskakuje, tupie nogami				
	10. chodzi na palcach				
	11. ciągnie przedmioty trzymane między zębami				
	12. uderza/ stuka piętami. Nadgarstkami				
	13. zaciska/ zgrzyta zębami				
	14. gryzie przedmioty/ inne osoby				
	15. uderza głową lub ciałem np.o podłogę				
	16. bije się				
17. gryzie się w dłoń/ nadgarstek/ ramię					
NAPIĘCIE MIĘŚNIOWE	1. ma zdiagnozowane zaburzenia mięśni (np. spastyczność, wiotkość, sztywność itp.)				
	2. wydaje się silniejsze bądź słabsze niż rówieśnicy				

	3. wydaje się zbyt mocno napięte, sztywne			
	4. wydaje się zbyt mocno rozluźnione, mieć obniżone napięcie mięśniowe*			
	5. nieprawidłowo stoi, siedzi*			
	6. chwyta przedmioty zbyt delikatnie, ma słaby chwyt			
	7. chwyta przedmioty zbyt mocno			
	8. szybko się męczy*			

*oznacza zachowania często obserwowane u dzieci niewidomych

		TAK	NIE	
WZROK	1. ma zdiagnozowany ubytek wzroku			
	2. wydaje się wrażliwe na światło			
	3. nie lubi zasłaniania oczu			
	4. staje się nadmiernie podekscytowane w miejscach jasno i kolorowo oświetlonych (dużo intensywnych bodźców wzrokowych) lub podczas oglądania TV, video			
	5. ma trudności z utrzymaniem wzroku na przedmiocie			
	6. ma trudności z podążaniem wzrokiem (śledzeniem) za przedmiotem lub gubi miejsce podczas czytania, pisania			

KWESTIONARIUSZ ROZWOJU SENSOMOTORYCZNEGO

ZMYSŁY	CZY DZIECKO:	TAK	NIE	UWAGI
WZROK c.d.	7. ma trudności z rozróżnianiem kolorów, kształtów			
	8. odwraca wzory, litery (b/d), cyfry (41/14) lub całe wyrazy			
	9. przy kopiowaniu często skarży się na ból głowy podczas lub po czytaniu			
	10. ma trudności ze zrozumieniem instrukcji na piśmie			
	11. ma trudności z przepisywaniem z tablicy lub książki			
	12. nie lubi układanek (puzzle)			
		TAK	NIE	

SMAK	1. wydaje się, że wszystkie rodzaje jedzenia mają dla niego jednakowy smak			
	2. eksploruje wykorzystując zmysł smaku (bierze wszystko do buzi) *			
	3. nie lubi pokarmów o określonej konsystencji			
	4. domaga się określonych pokarmów			
		TAK	NIE	
SŁUCH	1. ma zdiagnozowany ubytek słuchu			
	2. ma trudności ze skupieniem uwagi, jeśli „w tle” słyszeć dźwięki			
	3. nie lubi głośnych dźwięków*			
	4. lubi wydawać głośne dźwięki, mówi głośno			
	5. boi się konkretnych dźwięków			
	6. wydaje się być wrażliwe na dźwięki			
	7. opóźniona mowa*			
	8. nie zauważa (gubi) pewne dźwięki			
	9. często nie potrafi określić kierunku dźwięku			
	10. często powtarza słowa lub dźwięki			
	11. ma trudności ze zrozumieniem poleceń słownych			
	12. wymaga kilkakrotnego powtórzenia polecenia			
	13. myli wyrażenia o podobnym brzmieniu np. bułka/ półka			
		TAK	NIE	
WĘCH	1. poznaje otoczenie za pomocą węchu			
	2. reaguje negatywnie na wiele zapachów			
	3. ignoruje nieprzyjemne zapachy			
	4. ma trudności z rozróżnieniem zapachów			

AUTOREGULACJA	1. jest nadmiernie ruchliwe, nadpobudliwe			
	2. jest impulsywne, często odpowiada zanim zostanie podane polecenie			
	3. łatwo się rozprasza			
	4. ma trudności z organizowaniem sobie zabawy			
	5. woli bawić się z dorosłymi niż rówieśnikami			
	6. bywa agresywne			
	7. ma trudności ze zmianami aktywności, miejsc			
	8. ma nieprzewidywalne wybuchy emocji			
	9. ma trudności z uspokojeniem się			
	10. ma trudności z zasypianiem i snem			
	11. prezentuje opóźnione reakcje na komunikację lub bodziec (ból, dotyk, dźwięk, zapach)			
	12. jest nadmiernie statyczne			
		TAK	NIE	
INTEGRACJA ODRUCHÓW I ROZWÓJ	1. z opóźnieniem osiągnęło kamienie milowe rozwoju (np. siadanie, chodzenie, mówienie) *			
	2. w wieku niemowlęcym było często rozdrażnione, zwłaszcza będąc na rękach			
	3. ma trudności z wyizolowanymi ruchami głowy			
	4. nie ma odruchów obronnych*			

* oznacza zachowania często obserwowane u dzieci niewidomych 4

Agnieszka Czajewicz
Terapeutka SI
602 615 326

Czajewicz